2025/823

28.4.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/823

z dne 25. aprila 2025

o ukrepu pomoči v okviru Evropskega mirovnega instrumenta za podporo vojski Republike Severne Makedonije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 41(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) S Sklepom Sveta (SZVP) 2021/509 ([1]) je bil vzpostavljen Evropski mirovni instrument (v nadaljnjem besedilu: Instrument), s katerim države članice v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) financirajo ukrepe Unije za ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti na podlagi člena 21(2), točka (c), Pogodbe. Na podlagi člena 1(2) Sklepa (SZVP) 2021/509 se Instrument zlasti uporablja za financiranje ukrepov pomoči, kot so ukrepi za krepitev zmogljivosti tretjih držav ter regionalnih in mednarodnih organizacij na vojaškem in obrambnem področju.

(2) Unija je zavezana tesnemu odnosu v podporo močni, neodvisni in uspešni Republiki Severni Makedoniji (v nadaljnjem besedilu: Severna Makedonija) na podlagi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, ki je bil podpisan leta 2001 in je začel veljati leta 2004, ter pristopnih pogajanj s Severno Makedonijo, ki so se začela leta 2020.

(3) Unija priznava usklajevanje Severne Makedonije s SZVP Unije ter njen prispevek k skupni varnostni in obrambni politiki (SVOP), vključno z njenim sodelovanjem v misijah in operacijah v okviru SVOP ter v okviru sil EU za hitro odzivanje v okviru zmogljivosti za hitro napotitev.

(4) Unija je 21. marca 2022 odobrila strateški kompas, s ciljem, da bi postala močnejši in zmogljivejši zagotovljalec varnosti, tudi z večjo uporabo Instrumenta v podporo vojaškim in obrambnim zmogljivostim partnerjev.

(5) Voditelji in voditeljice Unije in njenih držav članic so v Izjavi iz Bruslja, sprejeti na vrhu EU-Zahodni Balkan 18. decembra 2024, ob posvetovanju z voditelji in voditeljicami z Zahodnega Balkana ponovno potrdili svojo odločenost, da nadalje razvijejo in okrepijo dialog in sodelovanje na področju varnosti in obrambe ter z uporabo Instrumenta še bolj utrdijo varnost in odpornost v regiji.

(6) Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko je 24. februarja 2025 prejel prošnjo Severne Makedonije, s katero je ta Unijo zaprosila za nadgradnjo opreme vojske Severne Makedonije, zlasti opreme bataljona lahke pehote.

(7) Ukrepi pomoči se morajo izvajati ob upoštevanju načel in zahtev iz Sklepa (SZVP) 2021/509, zlasti pa skladno s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP ([2]), ter v skladu s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta.

(8) Svet vnovič potrjuje, da je odločen varovati, spodbujati in uresničevati človekove pravice, temeljne svoboščine in demokratična načela ter krepiti pravno državo in dobro upravljanje v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in mednarodnim pravom, zlasti mednarodnim pravom človekovih pravic in mednarodnim humanitarnim pravom –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 (UL L 102, 24.3.2021, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Člen 1

Vzpostavitev, cilji, področje uporabe in trajanje

1. Vzpostavi se ukrep pomoči Severni Makedoniji (v nadaljnjem besedilu: upravičenka), ki se financira v okviru Evropskega mirovnega instrumenta (v nadaljnjem besedilu: Instrument) (v nadaljnjem besedilu: ukrep pomoči).

2. Cilji ukrepa pomoči so naslednji:

(a) okrepitev sodelovanja med Unijo in Severno Makedonijo na področju varnosti in obrambe;

(b) prispevanje k povečanju varnostnih in obrambnih zmogljivosti vojske Severne Makedonije za izboljšanje nacionalne varnosti in odpornosti ter posledično boljšo zaščito civilnega prebivalstva v krizah in izrednih razmerah;

(c) okrepitev zmogljivosti Severne Makedonije za sodelovanje v misijah in operacijah Unije v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter v okviru zmogljivosti za hitro napotitev.

3. Za dosego ciljev iz odstavka 2 se z ukrepom pomoči financira naslednja vrsta opreme, ki ni zasnovana za uporabo smrtonosne sile:

(a) tehnologija, povezana z obveščevalno dejavnostjo, nadzorom in poizvedovanjem ter elektronskim vojskovanjem;

(b) vozila za mobilnost in inženirska vozila;

(c) komunikacijski in informacijski sistemi ter

(d) oprema za bojno usposabljanje.

Z ukrepom pomoči se financirajo tudi s tem povezano blago in storitve, po potrebi vključno s tehničnim usposabljanjem.

4. Ukrep pomoči traja 36 mesecev od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 2

Finančna ureditev

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z ukrepom pomoči, znaša 15 000 000 EUR.

2. Vsi odhodki se upravljajo v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 ter skladno s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta.

Člen 3

Dogovori z upravičenko

1. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) z upravičenko sklene potrebne dogovore, da zagotovi, da ta izpolnjuje zahteve in pogoje, določene v tem sklepu, kar je pogoj za zagotavljanje podpore v okviru ukrepa pomoči.

2. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe, ki upravičenko zavezujejo, da zagotovi:

(a) da enote vojske Severne Makedonije, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči, spoštujejo ustrezno mednarodno pravo, zlasti mednarodno pravo človekovih pravic in mednarodno humanitarno pravo;

(b) da se vsa sredstva, zagotovljena v okviru ukrepa pomoči, pravilno in učinkovito uporabljajo za namene, za katere so bila zagotovljena;

(c) da se ustrezno vzdržujejo vsa sredstva, zagotovljena v okviru ukrepa pomoči, da se tako med življenjskim ciklom sredstev zagotovita njihova uporabnost in operativna razpoložljivost;

(d) da se sredstva, zagotovljena v okviru ukrepa pomoči, ne izgubijo ali prenesejo na osebe ali subjekte, ki niso opredeljeni v navedenih dogovorih.

3. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe o začasni ustavitvi in prenehanju podpore v okviru ukrepa pomoči, če se ugotovi, da upravičenka krši obveznosti iz odstavka 2.

Člen 4

Izvajanje

1. Visoki predstavnik je odgovoren za zagotavljanje, da se ta sklep izvaja v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 ter skladno s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta, ter z integriranim metodološkim okvirom za ocenjevanje in opredelitev potrebnih ukrepov in kontrol za ukrepe pomoči v okviru Instrumenta.

2. Dejavnosti iz člena 1(3) izvaja *Défense Conseil International* – DCI Group.

Člen 5

Spremljanje, kontrola in ocenjevanje

1. Visoki predstavnik spremlja, ali upravičenka izpolnjuje obveznosti iz člena 3. S tem spremljanjem se zagotavlja seznanjenost z okoliščinami in tveganjem kršitev obveznosti iz člena 3, ter prispeva k preprečevanju teh kršitev, tudi kršitev mednarodnega prava človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava s strani enot vojske Severne Makedonije, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči.

2. Kontrola opreme in blaga po odpremi se organizira na naslednji način:

(a) preverjanje dostave, pri čemer sile končnega uporabnika po prenosu lastništva podpišejo potrdila Instrumenta o dostavi;

(b) poročanje o inventarju, pri čemer upravičenka letno poroča o inventarju določenih predmetov, dokler Politični in varnostni odbor (PVO) ne oceni, da to poročanje ni več potrebno;

(c) obiski na terenu, pri čemer upravičenka visokemu predstavniku in revizorjem Instrumenta omogoči, da se na zahtevo izvedejo pregledi na kraju samem in revizije Instrumenta.

3. predstavnik opravi končno ocenjevanje po dokončni izvedbi ukrepa pomoči, da bi se ocenilo, ali je ukrep pomoči prispeval k uresničitvi ciljev iz člena 1(2).

Člen 6

Poročanje

V obdobju izvajanja visoki predstavnik predloži PVO šestmesečna poročila o izvajanju ukrepa pomoči v skladu s členom 63 Sklepa (SZVP) 2021/509. Upravitelj za ukrepe pomoči redno obvešča Odbor Instrumenta, ustanovljen s Sklepom (SZVP) 2021/509, o izvrševanju prihodkov in odhodkov v skladu s členom 38 navedenega sklepa, tudi z obveščanjem o udeleženih dobaviteljih in podizvajalcih.

Člen 7

Začasna ustavitev in prenehanje

1. PVO lahko v skladu s členom 64 Sklepa (SZVP) 2021/509 odloči, da v celoti ali delno začasno ustavi izvajanje ukrepa pomoči.

2. PVO lahko priporoči, naj Svet odloči, da ukrep pomoči preneha.

Člen 8

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 25. aprila 2025

Za Svet

predsednik

A. SZŁAPKA